

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 1. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Svoboda gibanja v življenju ljudi z demenco

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovano (neustrezno področje izbrišite):**

- 0 - Splošne izobraževalne aktivnosti/izidi
- 1 - Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev
- 2 - Umetnost in humanistika
- 3 - Družbene, poslovne, upravne in pravne vede
- 4 - Naravoslovje, matematika in računalništvo
- 5 - Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo
- 6 - Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo
- 7 - Zdravstvo in sociala**
- 8 - Storitve
- 9 - Neopredeljeno po širokem področju

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

- Fakulteta za socialno delo, Univerze v Ljubljani
- Fakulteta za arhitekturo, Univerze v Ljubljani
- Akademija Cvetja - Floweracademy.si Sabina Šegula S.P.
- Gerontološko društvo Slovenije

3. Besedilo:

- Opredelite problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

Demenca je bolezen, ki spreminja življenjske vzorce ljudi. Ocenjujemo, da v Sloveniji danes živi okoli 40.000 ljudi z demenco, od tega 5% v domovih starejših občanov, vsi ostali pa v domačem okolju. Ker se bolezen pojavlja večinoma pri starejših od 65 let, bo trend naraščanja te bolezni skladen z naraščanjem deleža starejših, ki danes že dosega 20% celotne populacije v Sloveniji, do 2030 pa bo dosegel 30%. Pomembno je, da ti ljudje živijo v okolju, ki je varno, v katerem preprečimo morebitne poškodbe ali nesreče in obenem življenje človeka z demenco ne omejimo le na en prostor, saj s tem zmanjšujemo njegovo svobodo ter človeško dostojanstvo. V skladu s temi usmeritvami je pomembno, da uredimo notranje bivalno okolje, torej v njegovi spalnici, kopalnici, kuhinji, dnevni sobi, tam kjer se največ zadržuje in zunanje bivalno okolje (okolica hiše, bloka idr.).

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

V pričujočem projektu so študentje Fakultete za socialno delo in Fakultete za arhitekturo, Univerza v Ljubljani, raziskovali življenjski svet ljudi z demenco in se s pomočjo zbiranja njihovih življenjskih zgodb, navad in sprememb, ki jih prinaša življenje z demenco, poglobljeje seznanjali z različnimi razsežnostmi demence, predvsem pa s spremembami, ki jih

demenca prinaša v njihovo življenjsko oz. bivalno okolje. Pri iskanju ustreznih rešitev za prilagoditev bivalnega okolja človeku z demenco je sodelovalo podjetje Akademija Cvetja - Floweracademy.si Sabina Šegula S.P., ki je z znanjem in izkušnjami pri gojitvi in negi rastlin, primerno zasaditvijo in ureditvijo tako zunanega kot notranjega bivalnega okolja, prispevalo k novim spoznanjem o urejanju bivalnega okolja za ljudi z demenco.

Gerontološko društvo Slovenije se vrsto let aktivno ukvarja s pomočjo ljudem z demenco in je omogočilo neposreden stik z ljudmi z demenco, ob zaključku projekta pa promoviralo projektne rezultate varnega bivalnega okolja.

V projektu smo izdelali priporočila za ureditev bivalnega okolja ljudi z demenco, ki jih potrebujejo vsi, ki se ukvarjajo s profesionalno in neformalno oskrbo ljudi z demenco. Pri tem smo bili usmerjeni na izdelavo priporočil za varno in spodbudno zunanje okolje ljudi z demenco in notranje bivalno okolje ljudi z demenco. V Sloveniji namreč ni strokovne literature, ki bi bila v pomoč pri načrtovanju bivalnega življenjskega okolja, prilagojenega posamezniku z demenco. Prav tako tudi ni literature o spodbudnem učinku rastlin na življenje ljudi z demenco.

Osrednji rezultat projekta so priporočila za varno sprehajanje v zunanjem, naravnem okolju, saj ostajajo ljudje z demenco zaradi negotovosti pri zagotavljanju varnosti zunaj bivalnega prostora, pogosto zaprti v stanovanju, hiši ali celo domovih za stare. V priporočilih smo opisali, kako lahko ustvarimo prostore za varno gibanje, npr. z izbiro ustrezne pohodne površine, površine za oprijem, s krožnimi potmi, visokimi gredami, ki omogočajo stik z zemljo in vrtnarjenje, prilagojeno sposobnostim posameznika. Po drugi strani pa moramo biti previdni tudi pri izbiri ustreznih rastlin, saj so lepe rastline lahko tudi strupene. Na drugi strani pa v notranjem bivalnem okolju tudi s postavitvijo opreme, cvetja, označbami in prilagoditvijo tal, lahko pomagamo posamezniku z demenco k lažji orientaciji. V priporočilih smo podrobno opisali, kako je smiselno urediti naslednje bivalne prostore: vhod, predprostor, balkon, hodnik, dnevni prostor, kopalnico, spalnico in kuhinjo.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Projekt je vsem sodelujočim omogočil pridobiti nova znanja za ravnanje na področju pomoči ljudem z demenco. Opravili smo analizo življenjskega okolja ljudi z demenco in izdelali priporočila za ureditev notranjega in zunanega bivalnega okolja. Priporočila smo predstavili opisno in grafično v priročniku.

S sodelovanjem v projektu je podjetje Akademija Cvetja - Floweracademy.si Sabina Šegula S.P. pridobilo možnost aplikacije svojega dosedanjega znanja na področje pomoči ljudem z demenco, kar so za podjetje nova znanja in priložnosti za razširitev svoje dejavnosti.

Sočasno smo obstoječa strokovna znanja iz socialnega dela in arhitekture dopolnjevali s strokovnimi spoznanji o možnosti ureditve zunanje bivalne okolice in s hortikulturnim znanjem.

Gerontološko društvo Slovenije je omogočilo vzpostaviti praktično delovno okolje in s tem nadgradilo dosedanje prakso delovanja in praktičnega usposabljanja študentov. Prav tako je dopolnilo vsebino promocije dejavnosti društva z neposrednim osveščanjem o pomenu ustreznih bivalnih prilagoditev. S projektom so študentje arhitekture pridobili znanje za uporabo smernic pri načrtovanju notranjega in zunanega bivalnega okolja za ljudi z demenco. Študentje socialnega dela so pridobili znanje za razvijanje in krepitev veščin za prepoznavanje tveganj, ki so v okolju, kjer živi in se giblje človek z demenco. Hkrati so vsi študentje pridobili znanje in osvojili načine za iskanje ustreznih rešitev pri reševanju teh tveganj. V projektu so se vsi študentje naučili medsebojnega sodelovanja, interdisciplinarnega povezovanja in oblikovanja skupnih končnih produktov.

Konkretni rezultati projekta so: analiza bivalnih okolij ljudi z demenco (domače in

institucionalno okolje), priporočila za urejanje bivalnega okolja ljudi z demenco, izobraževalna delavnica. Na izobraževalni delavnici smo predstavili priporočila in usmeritve za ureditev notranjega in zunanjega bivalnega prostora, ki so oblikovana na podlagi raziskovanja življenja ljudi z demenco v domačem in institucionalnem okolju. Delavnice so se udeležili predstavniki strokovne javnosti, sodelujoči v raziskavi o življenjskih razmerah ljudi z demenco in širša javnost. Izrazili so interes za pisna priporočila, zato jih bomo po zaključku projekta uredili in izdali v obliki priročnika. Odnos do ljudi z demenco v naši družbi je še vedno zelo negativen, saj so ljudje z demenco pogosto označeni kot manjvredni, pogosto so zaprti doma ali v instituciji. S takšnim odnosom ustvarjamo pogoje za zelo nizko kakovost življenja teh ljudi. V domačem okolju sorodniki pogosto ljudi z demenco omejujejo na življenje v enem ali dveh prostorih, da bi jih obvarovali pred različnimi tveganji, zlasti pred izgubo v neposredni okolici domačega doma. Sorodno je v domovih starejših občanov. Strah pred padcem, ali kakšno drugo nesrečo povzroči, da ljudem omejimo možnost svobodnejšega gibanja. Večja osveščenost o ustreznih prilagoditvah, ki omogočajo svobodno gibanje tudi ljudem z demenco, je pri tem ključnega pomena. Oblikovana priporočila omogočajo, da ljudem z demenco prilagodimo bivališča, v katerih bodo lahko kakovostno preživeli to življenjsko obdobje. Na takšen način bomo prikazali, da je tudi z demenco možno in mogoče kakovostno živeti in tako ustvarili pogoje za spremembo danes negativnega odnosa do ljudi z demenco.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).

